

**UCHWAŁA NR XXVI/200/2017
RADY MIEJSKIEJ W PRÓSZKOWIE**

z dnia 24 lutego 2017 r.

**w sprawie zaopiniowania projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu
w sprawie zaopiniowania planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Staw Nowokuźnicki”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446), art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Z 2015 r. poz. 1651 ze zmianami) Rada Miejska w Prószkowie uchwała, co następuje:

§ 1.

Opiniuje się pozytywnie projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Staw Nowokuźnicki”, o którym mowa w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Prószkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Przewodniczący Rady

Kludia Lakwa

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/200/2017
Rady Miejskiej w Prószkowie
z dnia 24 lutego 2017 r.

PROJEKT

ZARZĄDZENIE

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU

z dnia r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Staw Nowokuźnicki”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r., poz. 1651, poz. 1936 i poz. 1045 oraz z 2016 r. poz. 422) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na dwadzieścia lat plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Staw Nowokuźnicki”, położonego na terenie gminy Prószków, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2.1. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie, ze względów naukowych, stanowiska rzadkich roślin wodnych, a w szczególności kotewki orzecha wodnego *Trapa natans* oraz ochrona ptactwa.

2. Wskazuje się następujące przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1.:

- 1) zanikanie zespołu kotewki orzecha wodnego w zbiorniku wodnym;
- 2) duża atrakcyjność turystyczna rezerwatu.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących zagrożeń wewnętrznych oraz ich skutków zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5.1 Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju i zakresu tych działań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Lokalizację działań ochronnych określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 6. Wykonanie zarządzenia powierza się Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Opolu.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących zagrożeń wewnętrznych w rezerwacie oraz ich skutków.

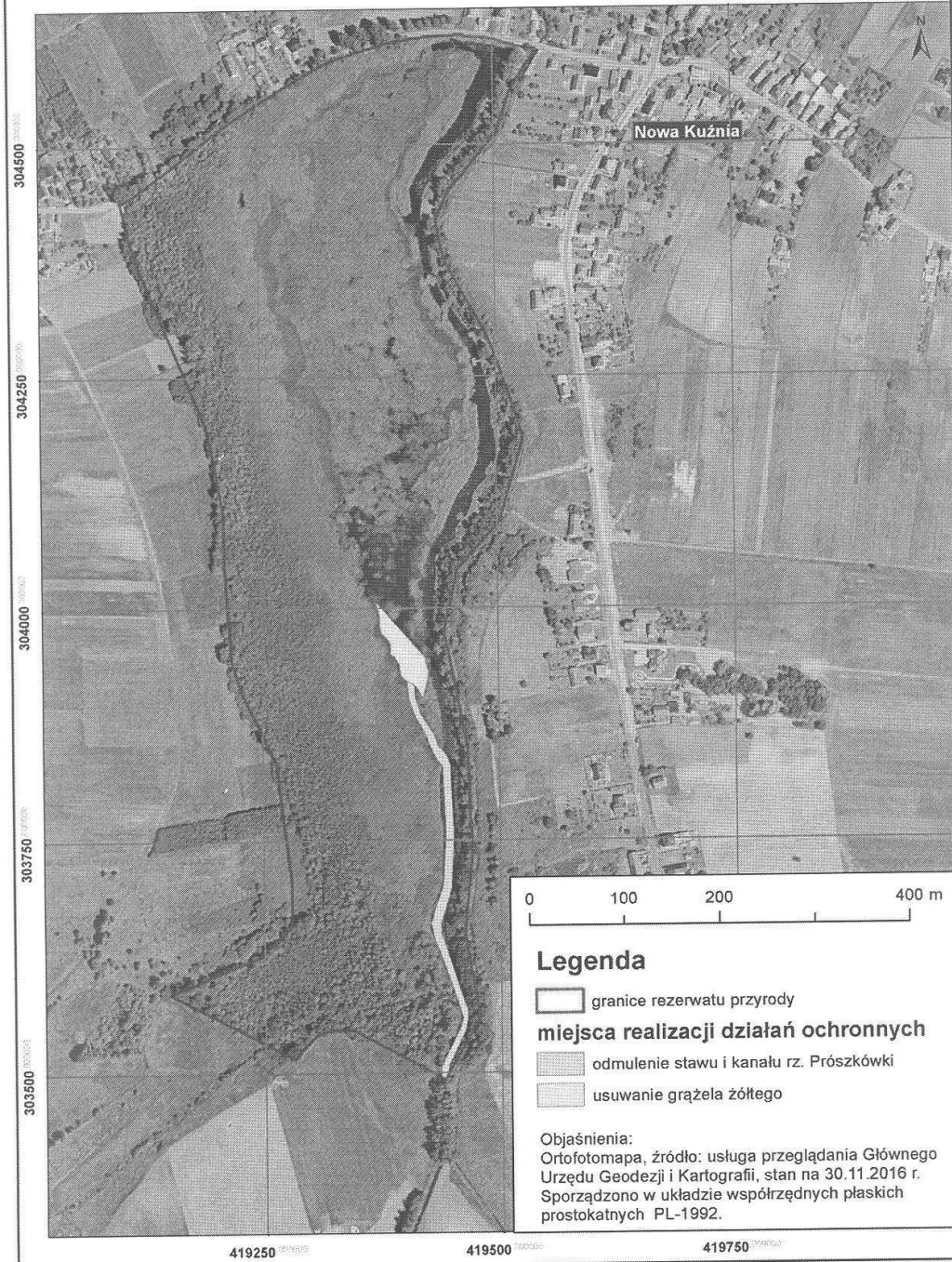
Lp.	Nazwa zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczania
Istniejące zagrożenia wewnętrzne		
1	Zamulenie zbiornika	Zwiększenie przepływu wody w rzece
2	Ekspansja zespołu lilii wodnych z dominującym grążelem żółtym	Usuwanie grążela żółtego w południowej części stawu

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju i zakresu tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych
1	Odmulenie kanału Prószkówki oraz fragmentu stawu	1. Opracowanie dokumentacji technicznej określającej szczegółowy sposób i terminy realizacji zadania. 2. Odmulenie rzeki z wykorzystaniem najnowszych dostępnych metod.
2	Usuwanie grążela żółtego	1. Mechaniczne usunięcie grążela żółtego z bezpośredniego sąsiedztwa stanowiska kotewki orzecha wodnego. Powierzchnia zabiegu ok. 0,20 ha. Termin: październik - grudzień 2. Coroczna obserwacja stopnia ekspansji gatunku oraz ocena skuteczności wykonanych prac i powtarzanie zabiegu w miarę potrzeb. Termin obserwacji: pierwsza połowa sierpnia.
3	Obserwacje stanowisk kotewki orzecha wodnego	Coroczny monitoring stanu populacji i siedliska kotewki orzecha wodnego zgodnie z terminami i częstotliwością określonymi w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Załącznik nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu
w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Staw Nowokuźnicki"

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651, z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia, na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłączonej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych (art. 20 ust. 3 ustawy).

Ponadto w planie ochrony rezerwatu można wyznaczyć obszary i miejsca, w granicach których nie obowiązują zakazy w zakresie połowania (art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy), połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy) oraz wprowadzania psów (art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy), a także prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej (art. 15 ust. 1 pkt 11).

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu i zakres prac na potrzeby sporządzenia tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), zwanego dalej rozporządzeniem.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Nadto zasady udziału niektórych grup społecznych w tworzeniu planu normuje ww. rozporządzenie. Zgodnie z § 3 rozporządzenia informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu sporządzający projekt planu ogłasza w prasie lokalnej, umieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie sporządzającego projekt planu i na jego stronie internetowej oraz przesyła do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego, jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa, podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, których obszary działania obejmują obszar objęty projektem planu. Ponadto sporządzający projekt planu zapewnia zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem planu oraz możliwość zgłaszania do nich wniosków i uwag, a informację o sposobie zapewnienia tej możliwości oraz o sposobie, w jaki nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag, sporządzający projekt planu zamieszcza w informacji, o której mowa w § 3 rozporządzenia (§ 6 rozporządzenia).

Projekty planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody zamieszcza się także w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin (art. 19 ust. 2 ustawy) i regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy); wymaga także uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2015 , poz. 525, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody „Staw Nowokuźnicki” został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 listopada 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. 1957 nr 101 poz. 591). Obecnie obowiązującym aktem prawnym w stosunku do tego obszaru chronionego jest zarządzenie nr 12/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Staw Nowokuźnicki” (Dz. Urz. Woj. Op., poz. 629). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych stanowiska roślin wodnych, a w szczególności kotewki orzecha wodnego *Trapa natans*, oraz ochrona ptactwa. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu. Aktualna powierzchnia obszaru objętego ochroną wynosi 28,91 ha. Rezerwat nie pokrywa się z obszarem Natura 2000 zatem niniejszy plan ochrony nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy, albo zakresu planu ochrony dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 29 ustawy (art. 20 ust. 5 ustawy).

Dominującymi zbiorowiskami łądowym w rezerwacie przyrody „Staw Nowokuźnicki” są: ols porzeczkowy *Ribeso nigri-Alnetum* oraz łożowisko wierzbowe *Salicetum pentandro-cinereae*. Spośród zbiorowisk wodnych dominuje zespół „lili wodnych” *Nupharo-Nymphaeetum albae*. Zespół orzecha wodnego *Trapaetum natantis* który, jak podają dokumenty źródłowe, jeszcze pod koniec lat 90-tych zajmował większą część lustra wody dziś występuje ma powierzchnię kilkudziesięciu metrów kwadratowych.

Wskazując przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji ww. celu ochrony zwrócono uwagę na zanikanie zespołu kotewki orzecha wodnego w zbiorniku wodnym oraz atrakcyjność turystyczna rezerwatu z uwagi na istniejącą w jego granicach infrastrukturę (kładka - ścieżka edukacyjna, platformy widokowe, ławki, stoły).

Zidentyfikowane zagrożenia mają charakter zagrożeń istniejących, wewnętrznych i obejmują głównie spowolnienie przepływu wody w stawie skutkujące jego zamulaniem. Drugim głównym istotnym istniejącym zagrożeniem jest ekspansja zespołu lili wodnych oraz nadmierny rozwój populacji grążela żółtego, który uniemożliwia rozwój i wypiera kotewkę orzecha wodnego – główny przedmiot ochrony. Ponadto intensywny rozrost grążela, którego wynikiem jest zarastanie w sezonie wegetacyjnym praktycznie całego lustra wody jest niekorzystne dla gatunków ptaków wodnych wymagających otwartego lustra wody.

W rezerwacie nie zidentyfikowano zagrożeń potencjalnych ani zewnętrznych.

Analizując powyższe zagrożenia stwierdzono, że osiągnięcie celu ochrony rezerwatu możliwe będzie przez działania zmierzające do udroźnienia rzeki Prószkówki na odcinku wskazanym na załączniku mapowym. Działania te poprzedzone zostaną wykonaniem odpowiedniej dokumentacji technicznej, która określi szczegółowy sposób i terminy realizacji ww. prac tak, by były one efektywne, a jednocześnie bezpieczne dla przedmiotów ochrony w rezerwacie. Dodatkowo zaplanowano mechaniczne usuwanie nadmiernie rozrastającego się grążela żółtego, na powierzchni ok 0,20 ha – w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska kotewki orzecha wodnego. Realizacja tych działań przyczyni się do stabilizacji istniejącego ekosystemu wodnego, zahamuje nadmierny rozwój populacji grążela żółtego oraz umożliwi odbudowę populacji kotewki orzecha wodnego.

Ustanowiony niniejszym zarządzeniem plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Staw Nowokuźnicki” nie wskazuje obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową. Mając na uwadze zakres zaplanowanych działań ochronnych cały obszar rezerwatu wskazano jako obszar ochrony czynnej. W związku z powyższym, określając działania ochronne, w zarządzeniu odniesiono się jedynie do podania ich w odniesieniu do obszarów ochrony czynnej.

Niniejszy akt prawa miejscowego nie wskazuje obszarów i miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza (art. 15 ust. 1 pkt 11 ustawy). W planie nie wyznaczono również obszarów i miejsc dopuszczających prowadzenie polowań oraz nie wskazano obszarów i miejsc, w których dopuszcza się wprowadzanie psów (art. 15 ust. 1 pkt 4 i pkt 16 ustawy). Nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 20 ust. 3 pkt 5 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy). Czynności te nie kolidują co prawda z ochroną roślin wodnych i ptactwa, dla której powołano rezerwat, ale niosą ryzyko zaśmiecania i wydeptywania roślinności na brzegach. Dodatkowym zagrożeniem jest możliwa eutrofizacja zbiornika, zaburzenia stabilności biologicznej wody i organizmów wodnych poprzez niekontrolowane stosowanie zanęt. Nie określa się również miejsc i obszarów udostępnionych do celów naukowych, pozostawiając możliwość zwolnienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem zindywidualizowanej decyzji.

W planie ochrony nie wskazuje się również obszarów i miejsc udostępnionych do celów turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy). Jest to zgodne ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo nr DOP-OC.600.256.2013.HS.3 z 24.10.2013 r.),

w którym wskazano, iż udostępnianie szlaków turystycznych oraz ścieżek edukacyjnych nie powinno mieć miejsca w planie ochrony, lecz odbywać się na podstawie zapisów art. 15 ust. 1 pkt 15 oraz ust. 5 ustawy. Istniejąca w rezerwacie ścieżka edukacyjna wraz z towarzyszącą jej małą infrastrukturą w postaci pomostu, platform widokowych, ław i stołów została udostępniona do ruchu pieszego zarządzeniem nr 38/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska W Opolu z dnia 19 listopada 2013 r.

W treści niniejszego aktu odstąpiono od wskazania ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prószków, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tej gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Ze względu na położenie rezerwatu poza morskimi wodami wewnętrznymi, morzem terytorialnym i wyłączonej strefy ekonomicznej, dokument niniejszy nie zawiera ustaleń do planów zagospodarowania przestrzennego ww. obszarów.

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, mając na uwadze § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, twórców i składników przyrody, w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia (opracowania) projektu planu ochrony i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu i terminie, w którym jest ona wyłożona do wglądu, o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu, o organie właściwym do ich rozpatrzenia, a także o sposobie, w jakim nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu w dniach od do), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu (w dniach od do), opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, w dniu r. oraz przesłano do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego (Burmistrz Prószkowska, Przewodniczący Rady Miejskiej w Prószkowie, Starosta Opolski i Marszałek Województwa Opolskiego). Ze względu na położenie i rodzaj rezerwatu, zawiadomienie wystosowano do podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa (Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych) oraz nie wysłano do organów administracji morskiej. Nie poinformowano również, odrębnym pismem, organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody, gdyż teren rezerwatu nigdy nie pozostawał w kręgu zainteresowań żadnej z nich. Nie wyklucza to jednak możliwości wnoszenia przez te organizacje uwag i wniosków do powyższego projektu w ramach postępowania prowadzonego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt ujęto w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

W trakcie konsultacji społecznych wniesiono/nie wniesiono uwagi i wnioski:

Projekt niniejszego zarządzenia został skierowany do zaopiniowania przez Radę Miejską w Prószkowie i Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Opolu.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), projekt niniejszego aktu prawnego został przedłożony do uzgodnienia z Wojewodą Opolskim..

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym zarządzeniu będzie finansowana ze środków budżetu państwa, w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad rezerwatem. Nie wyklucza to możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania oraz możliwości realizowania działań ochronnych przez inne podmioty, za wiedzą i pod nadzorem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, ze środków finansowych tych podmiotów. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie jego obowiązywania (20 lat) wyniesie około 150 tys. zł.